

בבית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כבוד השופט דוד חשין

המאשימה

בענין: מדינת ישראל

- נגד -

הנאשמים תעשיות אלקטרוכימיות (פרוטארום) בע"מ ואח'

נוכחים: ב"כ המאשימה - עו"ד משה הכהן

עו"ד דן שיינמן ונווית נגב - ב"כ הנאשמים 1 ו-4

עו"ד אמנון נבון - ב"כ הנאשם 3

עוה"ד אדרת ועו"ד שמחוני - ב"כ הנאשם 5

הנאשמים 3-5 בעצמם, ונציגי נאשמת 1 (יאיר רותם ומזכיר החברה)

פרוטוקול

עו"ד שיינמן: אין יצוג לנאשמת 2. אני מניח שבסופו של דבר היא תרד.

עו"ד הכהן: יש לנו הודעה מוסכמת בדבר הסדר טיעון (מגיש). אני מבקש להפריד את משפטה של נאשמת מס' 2.

ב"כ הצדדים האחרים: אין התנגדות.

החלטה

אני מפריד את משפטה של נאשמת 2.

ניתנה היום, 9 ביוני '96, במעמד הנוכחים.

ד' חשין, שופט

ב"כ הנאשמים: אנו מודיעים לפרוטוקול כי אנו מסכימים להסדר הטיעון.

החלטה

בהתאם להודעת הצדדים על הסדר הטיעון, אני מבטל בזה את כתב האישום ככל שהוא מתייחס לנאשמים 3, 4, ו-5.

ניתנה היום, 9 ביוני '96, במעמד הנוכחים.

ד' חשין, שופט

עו"ד הכהן: אבקש להרשיע את הנאשמת 1.

ב"כ הנאשמת 1: אין התנגדות. כתב האישום הוסבר לנאשמת 1, באמצעות מנהלה. בכפוף לתיקון בסעיף 24 לכתב האישום, מנהלי החברה והדירקטוריון מודעים והם נתנו אישור מלא להודאת החברה.

החלטה

אני מתקן את כתב האישום באופן שבסעיף 24 שבו, בסופו יבוא: "הממונה סירב לקבל הודעת מיזוג אותה ביקשה תא"פ למסור חמישה חודשים לאחר השלמת המיזוג".

ניתנה היום, 9 ביוני '96, במעמד הנוכחים.

ד' חשין, שופט

ב"כ הנאשמת 1: הנאשמת 1 מודה בכתב האישום המתוקן, בהתאם להסדר הטיעון.

הכרעת דין

על פי הודאת הנאשמת מס' 1 בעובדות כתב האישום המתוקן, אני מוצא אותה אשמה ומרשיעה בהתאם בעבירות של אי-מתן הודעת מיזוג חברות ועשיית מיזוג שלא כדין - עבירות לפי הסעיפים 17(א)(2)(3), 19 ו-47(א)(3) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988.

ניתנה היום, 9 ביוני '96, במעמד הנוכחים.

ד' חשין, שופט

עו"ד הכהן: לענין פרשת העונש, אני מבקש להוסיף מספר דברים על מה שנאמר בעיסקת הטיעון. ראשית, מדובר כאן באישום ראשון ובהרשעה ראשונה, בכלל מדינת ישראל, בסעיפים שבהם הורשעה הנאשמת 1. מהראשונות הזו נגזרת גם עמדה עונשית מקילה שאנו הסכמנו לה. ענין הפיקוח על המיזוגים הוסף לחוק ההגבלים העסקיים בשנת 88 בעקבות עבודתה של ועדה שבחנה את הנושא הזה. ביסוד הדברים מונחת ההשקפה שבצד התועלת שיש במיזוג מבחינת ההתייעלות ויתרון לגודל במשק כמו המשק הישראלי, שגם אמור להתמודד עם חברות ותאגידים גדולים בחו"ל, טמונה במיזוג לעיתים סכנה בענף שבו מדובר. מטרת הפיקוח על המיזוגים היא לאזן בין הדברים וקבוע הסדר שלפיו כל שני תאגידים או יותר שעומדים בקריטריונים מסויימים של החוק צריכים למסור הודעה על כך לממונה. הממונה בודק את העיסקה המוצעת, נותן או לא נותן אישורו. הפיקוח הזה הוא רצון להבטיח את טובת הציבור ואת התחרות בענף הרלוונטי כאשר ישנה כוונה לבצע מיזוג. במקרה הספציפי הזה לא הוגשה הודעה ובאשר לתיקון שהוסף אני רוצה לציין שהממונה לא פעל לפי גישה שרירותית אלא מתוך החלטה כללית של הועדה המייעצת, שלא לדון בבקשות מיזוג בדיעבד.

חוק ההגבלים מטיל קנס מעל 2 מיליון ש"ח.

הפן השני שהינחה אותנו בגישה לקולא היה הסעיף האחרון של הסדר הטיעון, קרי מכירת האחזקות של הנאשמת 1 בחברה שהיא פרי המיזוג ונכסיה, למעט שתי נקודות שעליהן אני אעמוד. משום שעמדתנו היתה שלא ניתן ורשות אינה יכולה להסכים לכל הסדר כאשר העברייין מחזיק בבלעו בפיו. וגישה שניה, שנובעת מעמדת הממונה, שבמיזוג טמון פוטנציאל של סיכון התחרות. כאשר שכללנו את הדברים וכאשר השגנו את ההתחייבות של נאשמת 1 להסתלק מבעלותה באופן שכפי שאדוני רואה בטווח המידי החזקת המניות ולמעשה הניהול יועברו לידי נאמן, ובשלב ב בתוך פרק זמן מוגדר אם תתבצע מכירה של האחזקות לצד שלישי, אנו רואים בזה פתרון שלמעשה יבטל את מה שנעשה כבר, במובן של חוק ההגבלים העסקיים.

מאחר שלא קבועה סנקציה עונשית של הפרדת חברות או הפרדת מיזוג כסעד נוסף שמסור לביהמ"ש באישום כזה, ולמעשה כדי להשיג את התוצאה הזו הממונה היה צריך ללכת בדרך של סעיף 31, אנו רואים בכך הקלה לציבור.

לגבי סעיף 2(א) למכתב המצורף להסדר, הוסכם שאותו קו יצור שהוסף לאחר מעשה, מן הראוי שהוא ישאר בידי הנאשמת משום שלא מדובר במה שהיא רכשה.

נקודה שניה שנוגעת למקרקעין, ההסתכלות של החוב היא על היצור. המקרקעין לכשעצמם אין להם בהקשר זה משמעות לענין התחרותיות וההסדר מאזן בין האינטרס הקנייני של הנאשמת 1 לבין האינטרס של הציבור. לפיכך כאמור הסכמנו להסדר.

החוק עפ"י סעיף 48 קובע סעיף של אחריות מנהלים וכאן באופן יוצא דופן הסכמנו לבטל את האישום כנגד המנהלים, וזאת שוב משום שמדובר בעבירה ראשונית ואין ממצים את הדין עסראשוני המובאים לדין. עלו גם טענות לגבי עיתוי הידיעה ואופן הידיעה של המנהלים אשר למרות שלא הסכמנו להן הן גם השתבצו במסגרת השיקולים שלנו. אני מצהיר בשמו של

הממונה שזו אינה מדיניות קבועה. זה לא ישמש תקדים לעתיד לגבי מנהלים של תאגידים שהתמזגו שלא כדין או לא ימסרו הודעת מיזוג. בכפוף לאמור לעיל אני מבקש להטיל את העונש המבוקש כפי שמובא בהסדר הטיעון.

עו"ד שיינמן: עמדנו על כך, שהמיזוג שנעשה כאן לא השפיע לרעה בנושא התחרות. המצב בפועל היה שהמחירים ירדו.

במהלך החקירה טענו המנהלים כי לא ידעו על כך שהעיסקה מהווה מיזוג ולכן גם לא היו ערים לכך שהיא מחייבת דיווח לממונה וקבלת אישורו. לא אכנס לדיון בנושא זה. אנו סברנו כי בכל מקרה לחברה עצמה לא עומדת כאן הגנה של טעות בדיון ולכן העבירה נעברה מבחינתה ולכן בהודעה של החברה אין כדי לפגוע באותן טענות שטענו המנהלים במהלך חקירתם בקשר לידיעתם על חובתם לדווח או לקבל את אישור הממונה. המו"מ בינינו לבין הממונה היה ממושך והוא נעשה מתוך שיקול דעת כבד. אנו באים לביהמ"ש בבקשה לאשר את עיסקת הטיעון לאחר זמן רב, ביקשנו דחיות, והעובדה שאנו באים עם עיסקת טיעון מוגמרת, מצדיקה בדיעבד את הדחיות.

גזר דין

לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים ואת הסבריהם לעיסקת הטיעון שאליה הגיעו, ובמיוחד לאור העובדה שמדובר באישום ראשון מסוג זה במדינת ישראל - מאז שהתקבל החוק בשנת תשמ"ח, נראה לי כי כל השיקולים מובילים לכיבודה של עיסקת הטיעון על-ידי בית-המשפט, מבלי שזה יהווה תקדים לגבי אישומים עתידיים, לא מבחינת הממונה על הגבלים עסקיים ולא מבחינת בית-המשפט עצמו.

אשר על כן, אני דן את הנאשמת 1 לתשלום קנס בסך - 75,000 ש"ח. הקנס ישולם בתוך שבעה ימים מהיום. כמו כן, אני מחייב את הנאשמת 1 ליתן התחייבות ע"ס - 1,000,000 ש"ח, לפיה תימנע מלעבור עבירה על הוראות חוק ההגבלים העסקיים למשך שלוש שנים מהיום.

הודעתי לנאשמת 1 על זכותה לערער לבית-המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, 9 ביוני '96, במעמד הנוכחים.

ד' חשין, שופט

קלדנית: ציפי בן-שבת

סימוכין: 0030055 א - 06/96